№ 42. Wtorek 22. Lutego 1859. Rok wydania 49.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami dziennym i tygodniowym, tudzież z Rozmaitościami co Środy kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 cent. W. A. — Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

W gminie Wróblik szlachecki, w sanockim obwodzie założono systemizowaną parafialną szkołę, a na wyposażenie jej ofiarowali:

a) Gmina Wróblik szlachecki na wieczne czasy roczną kwotę 52 zł. 50 c. austr. walut.

b) Gminy Wróblik królewski i Ludzyn, wcielone do założonej szkoły w Wróbliku szlacheckim na wieczne czasy jako to: pierwsza 5 zł 50 c. a druga 21 zł. Zatem razem 126 zł. wal. austr.

Prócz tego zobowiązały się powyżrzeczone trzy gminy wybudować własnym kosztem szkołę z mieszkaniem nauczyciela na placu w Wróbliku szlacheckim pod l. 34 w rozległości 100 □ sążni, który darował włościanin Paweł Burko, oraz sprawić potrzebne szkolne porządki i utrzymywać je równie jak szkołę zawsze w jak najlepszym stanie i starać się o potrzebną w szkole usługę. W końcu przyjęły na siebie obowiązek gminy Wróblik królewski i szlachecki dostarczać co roku na opał szkoły i mieszkania nauczyciela po 2 niż. aust. sągi drzewa miękkiego.

Okazaną temi ofiarami pożyteczną dążność ku wsparciu oświaty ludu podaje c. k. Namiestnictwo z zasłużonem uznaniem do publicznej wiadomości.

Sprawy krajowe.

(Przegląd czynności c. k. dyrekcyi policyi.)

Lwów, 21. lutego. Następujące zestawienie przedstawia numeryczny przegląd urzędowej czynności c. k. dyrekcyi policyi we Lwowie w wykonywaniu miejscowej policyi w roku 1858.

W ciągu roku słonecznego 1858 przyaresztowały organa rzeczonej władzy bezpieczeństwa: Za zdradę stanu 11 osób, za obrazę majestatu 1, za rozbój 2, za gwałt publiczny 14, ciężkie skaleczenie cielesne 4, podkładanie ognia 3, za kradzież, udział w kradzieży, usiłowanie i podejrzenie o kradzież 639 za oszukaństwo 77, sprzeniewierzenie się 94, niebezpieczną pogróżkę 1, za zniewagę 169, kuplerstwo 3, rozwiązłość 133, uszkodzenie cielesne 21, za obrazę straży 69, zakupowanie niebezpiecznych rzeczy 49, pijaństwo 829, za excesa na ulicy 939, przekroczenie przepisów targowicy 32, przekroczenie porządku jazdy 77, zastawienie ulicy 82, zostawienie koni bez dozoru 70, za powrót zakazany 318, żebranie 332, próżnowanie 291, wałęsanie się po nocy 401, za niewykazanie się paszportem 242, brak utrzymania 241, niezważanie na polecenia zwierzchności i nieposłuszeństwo 250, znieważenie niedzieli 92, przekroczenie regulaminu sług 498, za inne wykroczenia 3713, przeto w ogóle 9690 osób.

Z tych przyaresztowanych oddano władzom karnym do indagacyi 1083, magistratowi do odesłania szubpasem, umieszczenia i spowodowania kuracyi 1705, zakładom poprawy 49, szpitalowi bezpośrednio dla niebezpieczeństwa w zwłoce 29; policyjnie ukarano na zasadzie wyroków karnego sądu, zasądzeniem na karę pieniężną, aresztu, odesłaniem szubpasem i wydaleniem 6824.

Według praw karnych ukarano w własnym zakresie działania, a mianowicie za wykroczenie:

a) Przeciw publicznym zakładom i rozporządzeniom przez zaniedbanie meldunku 83, przez fałszywy meldunek 25, nieupoważnione dawanie gospody w szynkowni 7, zakazany powrót 303.

b) Przeciw bezpieczeństwu życia, za zaniedbanie zjadliwych zwierząt domowych 5.

c) Przeciw bezpieczeństwu cielesnemu, za uszkodzenie cielesne 11, zastawienie ulic podczas nocy 6, pospieszną i nieostrożną jazdę 40, zostawienie koni bez dozoru samopas 181.

d) Przeciw bezpieczeństwu własności, za kupowanie skradzionych rzeczy 5.

e) Przeciw bezpieczeństwu honoru, przez zhańbienie lub znieważenie 1649.

f) Przeciw moralności publicznej, przez kuplerstwo 8, żebranie 257, granie w zakazane gry 3, przez inne wielkie nieobyczajności 9.

g) Przeciw przepisom prasy 11.

h) Przeciw przepisom względem przestrzegania godzin zamknięcia w szynkowniach, kawiarniach, domach zajezdnych i gościnnych, za znieważenie niedzieli i świąt i za inne wykroczenia porządku 245.

Wykonano 736 urzędowań sądu rozjemczego. Między osobami odstawionemi do policyi było 303 chorych, między tymi 3 obłąkanych a 182 syfilistycznych oddano w drodze magistratualnej do szpitalów na kuracyę.

W ciągu roku 1858 wydano 4795 partyom paszporta podróży, pozwolenia do wędrówki, karty legitymacyjne i przepustki (pasyrszejny), a odebrano od partyi 79.253 meldunków. Podobnież widymowano 829 książek wędrowczych i paszportów handlu obnośnego.

Dla sług wydano 3511 książeczek służbowych i 2880 urzędowych potwierdzeń względem wyjednania książeczek służbowych.

W 460 przypadkach przedsięwzięto w sprawach sług karne urzędowanie, a prócz tego wykonano w tej gałęzi czynności policyjnej 558 innych urzędowań.

Znalazło się 611 pozycyi z kwotą w gotówce	9359 złr. $31^3/_4$	k. m. k.
5 pozycyi w oblig. w wartości	3580 złr.	
4 pozycyi w wexlach w kwocie	1500 złr.	
13 pozycyi w papierach wartości w kwocie	576 złr. 36	k. m. k.
11 pozycyi z 11 sztukami falzyfikatów w wartości	117 złr. 36	k. m. k.
i 1 rubel srebrny.		

408 pozycyi z rozmaitemi przedmiotami, jako to: w precyozach, sukniach i innych efektach.

(Konzul w Brodach.)

Wiédeń, 19. lutego. Jego c. k. apostolska Mość raczył najłaskawiej potwierdzić najwyższą uchwałą z dnia 3. stycznia b. r. mianowanie kolegialnego asesora Jędrzeja Akermana cesarsko-rosyjskim konzulem w Brodach.

— *Lit. korespondencya austr.* pisze: Dziennik *Patrie* przemawia już od kilku dni z większem umiarkowaniem, chociaż zawsze jeszcze staje w obronie broszury: „Napoleon III. i Włochy.“ Jeden z francuskich dzienników takie umieszcza w tej mierze spostrzeżenie: Ostatnie artykuły dziennika *Patrie* zdają się tchnąć pokojem, zwłaszcza w porównaniu z dawniejszemi, w których przebijały się wyraźnie chęci wojenne. Teraz zaleca pokój w sposób zapewne dla dziennika *Presse* bardzo przyjemny, a broszurze wspomnionej nie przyznaje dążności wojennych. Dziś już poprzestaje na tem oświadczeniu, że idzie tylko o zbadanie opinii publicznej, a wkrótce przyznać musi, że głos powszechny wojnę stanowczo potępia.

Dalej przychodzi:

„Dziennik *Patrie* powinienby dobrze wiedzieć o tem, że państwo, którego władzcy powstaliby z wojny i rewolucyi, co we wszystkiem oglądaćby się musieli na głosowanie ludu i uznać prezydenta — nie mogłoby być czem innem, jak tylko republiką? Taki porządek rzeczy usprawiedliwiłby zupełnie następujące wyrazy znanej przemowy paryskiej: „Włochy wystawione byłyby na niebezpieczeństwo zupełnego upadku z powodu coraz uporczywszych sporów.“ Papież Pius IX. potępił zresztą nietylko unię rewolucyjną, lecz nadto zalecił narodom posłuszeństwo swoim monarchom i oświadczył, że niech nikt o tem nie myśli, by papież dał się uwieść jakąkolwiek ambicyą, i zachęcał do walki. Otoż *Patrie* powinnaby zastanowić się dobrze nad tem oświadczeniem. A jeśli dziennikowi temu nie brakuje dobrych chęci i chce być bezstronnym, natenczas łatwo też pojmie i przyzna szczerze, że konfederacya zaproponowana przez autora broszury mogłaby w rzeczywistości nastąpić tylko po stoczeniu walki. Żądać od papieża przychylenia się do tego planu, znaczy domagać się od niego pomocy niepodobnej, i pod pozorem przyjaźni występować przeciw niemu po nieprzyjacielsku.“ Upewniają też, że cała ta broszura p. Laguerroniere upadła w opinii w samym nawet Paryżu, i zamiast co dawniej całego, kosztuje teraz tylko pół franka.

Jeden z dzienników angielskich zawiera następującą uwagę:

„Niepodobna przyznawać broszurze „Napoleon III. i Włochy“ wielkiego znaczenia, jeśli sobie tylko przypomniemy, że pismo wydane przed rokiem przez tego samego autora pod nazwą „Napoleon III. i Anglia“ nieodniosło przynajmniej pod tym względem żadnego skutku, że zaproponowane w niem zmiany prawa przytułku w An-

gli nie doszły, a mimo to jednak zostawała Francya potąd w dobrem z Anglią porozumieniu.“

„Broszura jest zresztą pod każdym względem ulotnem tylko pismem i owocem wrażeń chwilowych, i tak się ma do dokumentu urzędowego, jak list bezimienny do wexla kupieckiego.“

Hiszpania

(Oświadczenie mieszkańców Kuby. — Doniesienia z Mexyku.)

Madryt, 13. lutego. *Gaceta* ogłasza oświadczenie się 6000 mieszkańców wyspy Kuby, którzy są przeciwni przedaży Stanom zjednoczonym, lub komubądź innemu. — Dnia 15. b. m. zgromadzą się deputowani z prowincyi rozmaitych dla naradzenia się nad kwestyą względem przywozu zboża.

— Według najnowszych doniesień z Mexyku doznali Hiszpanie nowej napaści; mordercy zrabowali i spalili plantacye w Cuernaracca, a zamieszkali tam Hiszpanie zdołali się tylko ucieczką ocalić.

Anglia.

(Rozprawy w izbach. — Odpowiedź Królowy na petycyę Jońskiego parlamentu. — Wiadomości bieżące.)

Londyn, 16go lutego. Na posiedzeniu izby wyższej z dnia 14go lutego żąda lord Wodehouse od sekretarza spraw zewnętrznych przedłożenia korespondencyi z amerykańskim rządem, względem prawa przetrząsania okrętów. Głównie zwraca uwagę izby na depeszę jenerała Cass, w której nie podając żadnego własnego planu ku zapobieżeniu istniejących niestosowności, oświadcza, że w zamiarze ustanowienia bandery nie może być przyzwolone żadne prawo przetrząsania okrętów.

Lord Malmesbury oświadcza, że nic nie przeszkadza przedłożeniu odnośnej korespondencyi. Ta korespondencya okaże jasno, że nie dopuścił w niczem naruszyć praw Anglii. Prawo przetrząsania okrętów wówczas zostało ustanowione, gdy potęga angielskiej floty była nie przezwyciężoną i gdy właśnie ta flota była jedyną, po której można było spodziewać się, że przytłumi handel niewolnikami. Przytem wszystkiem nie ma prawo przetrząsania legalnej podstawy i żadnej podpory w prawie ludów. Zaledwie powstała francuska flota, zaraz Francya odmawiała Anglii prawa przetrząsania a Ameryka poszła za przykładem Francyi. Anglia trzymała się za długo dawnego systemu. Jeżeli zaś Anglia była zdolną chwycić się jednej z ostateczności, była i Ameryka gotową popaść w drugą ostateczność. Odtąd zmieniło się wprawdzie szorstkie Ameryki pojęcie, gdyż jenerał Cass oświadcza, że przetrząsanie może być usprawiedliwione, jednak zawsze z narażeniem się tych co przetrząsają. Jeżeli zaś przy przetrząsaniu postępować będą według przepisów, wówczas nie będzie użalać się na to żaden rząd. Co do francuskich i angielskich okrętów umówiono się już względem regulaminu jednakowych sygnałów i spodziewać się, że Ameryka przystąpi do tej umowy.— Zjednoczone Stany zapewniły rząd Jej Mości Królowy, że pragną szczerze przyczynić się do zniesienia handlu niewolnikami. Rząd Zjednoczonych Stanów nadesłał także plan, według którego możnaby zapobiedz bardzo skutecznie handlowi ludźmi. Francuski rząd zrzekł się jak najszczerzej i jak najotwarciej systemu tak zwanego wolnego przychodźtwa. Jedno jednak, kończy lord, jest niezbędnie potrzebnem do osiągnięcia tego dobrego zamiaru, a tem jednem jest pokój. Nim się wszczęła wojna rosyjska, ustawał już handel niewolnikami prawie zupełnie. Zupełnemu jednak przytłumieniu tego handlu przyszkodziła rosyjska wojna, i spodziewam się, że jeżeli moglibyśmy pocieszyć się kilka lat niezakłóconym pokojem, handel ludźmi zniknie zupełnie. A teraz możemy spodziewać się śmiało, że oczekują nas błogosławieństwa pokoju. Mowa potężnego władcy Francyi do francuskich izb jest nam najjaśniejszym tego dowodem. Mamy jego zapewnienie, że pokój zostanie utrzymany, i nie mamy powodu niedowierzać jego słowom, gdyż nikt nie dotrzymał wierniej i rzetelniej tych traktatów, które Napoleon przyrzekł dotrzymywać przy swem wstąpieniu na tron w 1852 roku, jestem zatem najmocniej przekonany, że pokój zostanie utrzymany, a wszystko co nam jeszcze głównie pozostaje do czynienia, jest zupełne zniesienie tego obrzydłego handlu, którego zniszczenie tak wiele ofiar kosztowało Anglii.

Lord Clarendon zaprzecza, że poprzedzający rząd a raczej poprzedzające rządy rościły sobie w czasie pokoju prawo do przetrząsania okrętów. Takie roszczenie sprzeciwiałoby się prawom narodów. Jednak wypada obmyślić środek sprawdzenia narodowości okrętów. Ale na to potrzeba powszechnego kodexu a nie osobnej umowy tylko z jednem mocarstwem.

Lord Aberdeen odczytuje swą przed 20 laty napisaną depeszę, ażeby udowodnić, że zasady teraźniejszego rządu rozwijane w tej kwestyi, wcale nie są nowe.

Lord Derby wyraża nadzieję, że między francuskim, angielskim i północno-amerykańskim rządem nastąpi porozumienie względem środka sprawdzania narodowości okrętów.

Na posiedzeniu izby niższej z dnia 14. lutego przyrzeka kanclerz skarbu przedłożyć bil reformy dnia 28. b. m.

Lord Stanley uprasza o pozwolenie na wniesienie bilu: zaciągnąć pożyczkę 7,000 000 f. szt. dla Indyi. Lord Stanley udowadnia objaśnieniem finansowego stanu Indyi, że przy wybuchu powstania prawie przywróconą była równowaga między dochodami a wydatkami. Z 1857-1858 roku niema jeszcze dokładniejszych raportów, jednak obliczają przychody na 31,544.000 fun. sztrl., a wydatki na 36,129.000 f. szt. Dochody 1858-1859 roku podają na 39,016.000 f. szt., wydatki na 45,629.000 f. szt., zatem za obydwa lata od wybuchu powstania okazuje się ubytek 21,600.000 f. szterl. W końcu oświadcza lord Stanley, że zmienia formę swego wniosku i uprasza izbę ukonstytuować się na przyszłem posiedzeniu w komitet, gdyż przy tej sposobności zaproponuje rezolucye upoważniające sekretarza państwa do zaciągnięcia pożyczki. Wniosek w tej formie został przyjęty.

— *Gazeta wied.* ogłasza dosłownie najważniejszy ustęp z odpowiedzi Jej Mości Królowy Wiktoryi na petycyę Jońskiego parlamentu względem połączenia Jońskich wysp z Grecyą:

„Gdy na mocy paryskiego traktatu poruczono wyłączną opiekę nad Jońskiem państwem Jej Mości Królowej, i Ją ustanowiono za jedyny organ tego państwa przy europejskich obradach, zatem Królowa nie może ani przyzwolić na zrzeczenie się przyjętych obowiązków, ani dopuścić, ażeby względem poparcia podobnego planu udawano się do jakiegokolwiek innego mocarstwa; Jej Mość Królowa nie myśli krępować publicznej opinii, wszędzie jednak, gdzie przysłuża jej prawo, zmusi do uświęconego obowiązku posłuszeństwa w obec ustawy.“

Odpowiedź Królowy przesłał p. Gladstone na dniu 5go b. m. prawodawczemu Jońskiemu zgromadzeniu.

Francya.

(Wiadomości bieżące. — Deputacya księciu i księżnie Napoleon. — Bal miasta Paryża księstwu Napoleon. — Rozpoznanie budżetu na rok 1860.)

Paryż, 16. lutego. Konferencye rozpocząć się mają pierwszych dni marca.

— Według postanowień „Comission supérieure de la dotation de l'armee“ podwyższono znacznie taryfę wykupna, a to 200 franków za żołnierza świeżo zaciągniętego, a 400 fr, za takich, którzy już służyli, i od dalszej służby chcieliby się uwolnić.

— *Monitor* donosi z 16. b. m., że przedłożono senatowi projekt względem podwyższenia dotacyi księcia i księżny domu cesarskiego z 1,500.000 franków na 2,200.000 fr i ustanowienia kosztów weselnych i urządzenia się księcia Napoleona, tudzież względem oprawy wdowiej księżny Klotyldy.

— Dziennik *Patrie* zawiera następujący nadesłany artykuł:

„Zwrócono uwagę naszą na pewien wypadek, który w teraźniejszym składzie rzeczy nabiera większego znaczenia. Te same względy, dla których życzono sobie, by w przemowie Cesarza przebijała się mniej stanowcza, a sprawie włoskiej mniej sprzyjająca polityka, spowodować teraz miały niektórych do namawiania izb handlowych, by podjęły manifestacyę polityczną za pomocą adresów, coś podobnego nie zgadza się wcale z uczuciem godności narodowej. Takie postępowanie sprzeciwia się nietylko prawu i zwyczajowi politycznemu, lecz nadto jest i niedorzeczne. Te rady nie zdołają zapewne obałamucić izb handlowych, które składają się z tak światłych i praktycznych członków. Mimo tego jednak nie zaszkodzi wydać na jaw te zabiegi naganne.“

— Bal miasta Paryża na cześć księcia Napoleona i jego małżonki wypadł bardzo świetnie, ale uskarżano się na przepełnienie. Prefekt Sekwany sprosił 8000 osób. Do pierwszego kadryla stanęli: książę Napoleon i pani Hausman; prefekt Sekwany i księżna Klotylda; austryacki poseł i księżna Matylda, prefekt policyi i panna Hausmann; p. Chaix d'Est-Ange i pani Boittelle; minister spraw wewnętrznych i księżna Murat; p. Edward Thayer i pani Dumas, małżonka prezydenta municypalnej rady; sardyński poseł i pani Firmie Rogier. Drugiego kadryla tańczyli: prefekt policyi z księżną Klotyldą; prefekt Sekwany z księżną Matyldą; Randouin audytor przy radzie państwa z panną Hausmann i kilku municypalnych radców.

Cesarz nie przybył na ucztę, ale poprzedzającego dnia wieczorem był bal u Cesarzowy w poufniejszem zebraniu i Cesarz Napoleon III. był także obecnym.

— Urzędowy dziennik ogłasza dekret, na mocy którego projekt ustawy względem wyznaczenia budżetu na 1860 roku zostanie poruczony prawodawczemu ciału, i według którego p. Parieu jako wiceprezydent państwa i innych dwudziestu radców państwa mianowani zostali rządowymi pełnomocnikami dla poparcia projektu ustawy w senacie i przy obradach prawodawczego ciała.

Holandya.

(Traktat z Japonią ogłoszony.)

Amsterdam, 14. lutego. *Nieuwe Amsterdamsche Courant* z 12go lutego zawiera dosłowną treść handlowego traktatu, który zawarł dnia 18. sierpnia zeszłego roku holenderski rząd z Cesarzem Japońskim w Jeddo. Handlowy ten traktat składa się z dziesięciu artykułów, które stanowią poniekąd polityczną osnowę zawarte ugody, gdyż regulują stanowiska konzulatów, i wzajemne stosunki handlowe obustronnych poddanych, ich praw, zobowiązania i t. d. Podpisali traktat z holenderskiej strony znany komisarz rządowy J. H. Donker Curtius, a z japońskiej strony książę Gembo Ragaj, książę Suruga Okabe i książę Higo Iwase. Oprócz tej głównej konwencyi ułożyli i podpisali ci sami mężowie i pod tą samą datą jeszcze siedm innych rozporządzeń, które *Nieuwe Amsterdamsche Courant* ogłasza pod d. 14. lutego.

Włochy.

(Rozprawy w izbach sardyńskich. — Arcyksiążęta Wilhelm i Rainer w Palermie.)

Na posiedzeniu drugiej izby sardyńskiej, na którem z powodu zaproponowanej pożyczki nowej roztrząsano i tę kwestyę, czy też

Sardynii zagraża rzeczywiście niebezpieczeństwo, wspomniał hrabia *Camburzano* o tem, że najazd wojsk sardyńskich odparła Austrya zwycięzko przed laty dziesięciu, chociaż wówczas położenie jej było nierównie trudniejsze, a okoliczności sprzyjały bardziej Sardynii. Radzi więc, by się nie łudzić, i zastanowić się nad przeważną potęgą sąsiada;

„gdyż Sardynia zalana wojskiem nieprzyjacielskiem lub sprzymierzonem łatwo paść może ofiarą silniejszego lub przebieglejszego. Rząd nie powinien zbyt wiele budować na pomoc Francyi, gdzie Cesarz wzniósł panowanie swoje na podstawie kwitnącego pokoju, a nie na krwawych i zmiennych kolejach losu wojennego. Opinia publiczna we Francyi jest prawie powszechnie przeciw wojnie; taki sam wypadek zachodzi i w Anglii, która nie sprzyja wyszukanej zasadzie narodowości. Austrya nie myśli zapewne o zaczepce, jeśli ją Sardynia zbrojnem swem wystąpieniem do tego nie zmusi. Jeśliby każda swawola uczniów szkolnych popełniona w kraju sąsiednim, każdy okręt ukrywający na swym pokładzie stronników Mazziniego i Murata, gdyby każdy napad tłumów zbrojnych wychodzących z naszego pogranicza, jak to n. p. wydarzyło się pod Karrarą, i co koniecznie spowodować musiało do pochwycenia nadzwyczajnych środków surowych, jeśliby każde takie zdarzenie mogło służyć na usprawiedliwienie tej obawy, jakoby ojczyzna nasza była zagrożona, i że przeto wypada zaciągnąć pożyczkę, natenczas uścielonaby już była droga do nieuniknionego upadku.“

Mowca zakończył tą uwagą, że to wcale nie jest dowodem patryotyzmu obciążać kraj nowem i nieznośnem brzemieniem pod pozorem wojny, przeciw której zabezpieczeni jesteśmy dostatecznie traktatami. Wyrazy te przyjęło zgromadzenie z tak hucznemi oklaskami, że prezydent widział się być spowodowany do wezwania obecnych, by się wstrzymali od wszelkiego okazywania pochwały lub niechęci.

— Ich cesarzewiczowskich Mości Arcyksiążąt Wilhelma i Rainera, oraz Arcyksiężnę Maryę powitał przy wylądowaniu w Palermo książę Castelcicala; tego samego dnia jeszcze, t. j. dnia 28go stycznia byli najdostojniejsi państwo z wizytą u Wielkiego księcia Konstantego i Wielkiej księżny Alexandry.

Szwecya.

(Minister wojny naczelnym wodzem armii.)

Sztokholm, 3. lutego. Wczorajszy dziennik *Posttidning* ogłasza ważne rozporządzenie wydane z kancelaryi Króla, mocą którego mianowany został minister wojny pierwszym po Królu naczelnym wodzem armii, i otrzymał oraz pełnomocnictwo rozstrzygać wszystkie kwestye odnoszące się do karności. Dziennik *Swenska Tidningen* dodaje do tego rozporządzenia następujące uwagi: Teraźniejszy minister wojny hrabia Bjornstierna był dotąd tylko wydawcą rozkazów Króla do armii, dlatego pisano na wszystkich jeneralnych rozkazach: „Jego Mość Król raczył łaskawie rozkazać“ a w końcu „z najmiłościwszego rozkazu,“ poczem następował podpis szefa departamentu. Król bowiem jest podług §. 14. ustawy kardynalnej sam naczelnym wodzem armii lądowej i morskiej, i minister wojny mógł tylko za jego pozwoleniem wydawać rozkazy. Odtąd otrzymał minister wojny tytuł „jeneralissimus“, jest przełożonym całej jeneralicyi i całej armii, i może samodzielnie rozstrzygać sprawy dyscyplinarne.

Księstwa Naddunajskie.

(Proklamacya księcia Miłosza.)

Z proklamacyi księcia Miłosza Obrenowicza wydanej do ludu serbskiego przy sposobności objęcia przezeń rządów, i ogłoszonej w Belgradzie dnia 12go b. m. przytacza *Gazeta wiedeńska* te dwa ważniejsze ustępy:

„Ty mój wierny narodzie, wyniosłeś mnie zgodną wolą Twej Skupczyny Święto-Andrzejowskiej dnia 11. (23.) grudnia 1858 znów do godności panującego księcia Serbii z *prawem dziedzicznem*, jakie już wprzód przysłużało dynastyi Obrenowiczów na mocy ustawy i własnoręcznego hatyszeryfu. Wybrałeś mnie na nowo dynastycznym księciem Serbii, i otrzymałem z rąk Twej Skupczyny sól i chléb narodowy, bym go pożywał i dla Was zachował, i bym się z narodem moim tak ściśle jak chléb ze solą połączył; otrzymałem też i wino z rąk narodu w oznakę tego, że się starać będę o dobro narodu, i błagać Boga, by nas wszelakiem dobrem obdarzył, a kraj nasz opływał w dostatkach.“

„A jak naród serbski przez swoją Skupczynę Święto-Andrzejowską powołał znów na tron dynastyę moją i wręczeniem tych oznak świętych przy wnijściu mojem do pałacu odnowił władzę rządową mojej godności książęcej, tak też i Sułtan, nasz najdostojniejszy władca zwierzchny potwierdził mnie w tej godności beratem swoim z pierwszej połowy dżemazielahiry 1275, który dnia 28go stycznia (9. lutego) r. b. odczytano na placu kalemajdańskim w obec Skupczyny narodowej i licznie zgromadzonej ludności.“

Zgodnie z tem oświadczeniem wyraża się książę Miłosz w innym ustępie, gdzie wspomina o swej familii, o jedynaku swoim księciu Michale jako o „następcy tronu,“ a na proklamacyi tak się podpisał: „Książę Miłosz Obrenowicz I.“

Turcya.

(Deputacya wołoska. — Sprawy księstw w duchu zjednoczenia.)

Z Jas donoszą pod dniem 30. stycznia: Deputacya z Bukaresztu doręczała wczoraj w sali tronowej dokument z mianowaniem księcia Wołoszczyzny, przy której sposobności członkowie składali nowo obranemu księciu przysięgę wierności; publiczny ten akt odbył się z wszelką uroczystością.

Już dnia 28go proklamowano w izbie deputowanych unię i uchwalono połączenie obu izb w Fokszanach, do czego mają wyszukać stosowny lokal, zapewne jaki kościół; starają się ile możności nadać temu wszystkiemu prawną podstawę, a przynajmniej pozór prawności.

Większa część ludności zdaje się być zaspokojona wyborem krajowego księcia; głosy za obcym, mianowicie francuskim księciem milczą, bo jeszcze nie odebrały hasła. Za kilka dni odejdzie część artyleryi, strzelcy i szwadron ułanów do Bukaresztu, ażeby tam stanowić część załogi, podobnież zmienią się załogi w Gałaczu i Ibraiłowie, przyczem nastręczy się wojsku sposobność pobratania się. Coraz bardziej upowszechnia się zdanie, że liczba milicyi jest za mała, mają powiększyć ją na 60 — 70.000 ludzi, na co w Rosyi chcą zakupić konie i 50.000 karabinów; przytem oddają się nadziei ułatwienia tej sprawy.

Rzecz jasna, iż to byłyby przygotowania na wiadomość z Konstantynopola, gdzie miano mówić o tureckiej interwencyi, pomimo że teraźniejszy rząd sądzi, iż trzyma się zupełnie legalnej drogi, przezto że uznał zwierzchnictwo i będzie płacić haracz.

Lud wiejski nie brał prawie żadnego udziału w tutejszych ruchach; zdaje się, że się powiedzie zawiązać włościański komitet, nie było go potąd, bo dotychczas nikt włościan nie zastępuje w izbach; oprócz tego starają się zaprowadzić jednostajność mowy i pisma w obudwu prowincyach.

Jutro odbędzie się wielki bal, a w poniedziałek zamyśla książę odjechać na Wołoszczyznę; jego lista cywilna, którą tam wotowano, wynosi 60.000 dukatów.

Azya.

(Obwieszczenie nowego Cesarza w Japonii.)

Wiadomości z Japonii z dnia 10go listopada donoszą: „Nowy Cesarz Foen Tzigo wydał obwieszczenie względem wykonania najnowszych z zagranicznemi mocarstwami zawartych traktatów. Jest ułożone w duchu dość liberalnym i nadmienia, że w portach Simoda, Hakodadi, Nangasaki i Desima dozwolony jest obrządek katolickiej religii, jednak oświadcza, że przywóz opium zakazany jest w całym kraju jak najsurowiej. To właśnie jest tem ważniejszem, że Anglicy spodziewali się wyjednać u nowego Cesarza, czego nie mogli uzyskać u jego poprzednika.“

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 19. lutego. Konferencya ma być otworzona 22. b. m. *Constitutionnel* zawiera artykuł Renego, który stara się powtórnie dowieść, że podwójny wybór Couzy powinien być dozwolony. W przeciwnym razie musiałyby mocarstwa obsadzić Księstwa Naddunajskie, a takie okupacye odnoszą nie bardzo pomyślne skutki. Dowodem tego jest obsadzenie Rzymu, które powiększa zawikłanie we Włoszech. Wszystko dozwala się spodziewać, że konferencya zbierze się nie dlatego, by rozwiązać organizacyę Księstw, lecz by ją zabezpieczyć i utrwalić.

Londyn, 19. lutego. Jak słychać, oświadczyli prawnicy koronni, że podwójny wybór Couzy narusza konwencyę z 19. sierpnia względem Księstw Naddunajskich.

Turyn, 17. lutego. Dziś przedłożono izbie do potwierdzenia zakaz wywozu siana i owsa. Ministeryum wojny zajmuje się uzupełnieniem batalionów rezerwowych. W Cuneo i Fossano urządzono werbunki dla ochotników. Urzędowy dziennik sabaudzki gani wprawdzie wystąpienie deputowanych sabaudzkich na posiedzeniu z 9go, ale daje przecież do zrozumienia, że rozdział może istotnie nastąpić. Dziennik *Walliser Zeitung* wspominając pogłoskę o werbunkach w Tessynie i Wallis przemawia ostro przeciw wojnie i rządowi francuskiemu.

Przyjechali do Lwowa

Dnia 21. lutego

Hotel rosyjski: PP. Hr. Meciński Cezar, z Dukli. — Hr. Drohojewski Józ., z Balic. — Kozichrodzki Wład., z Raczny. — Wiszniewski Hen., z Dobrzan.

Hotel europejski: Romaszkan Paw., z Milic. — Ziembicki Henr., z Dobrostan. — Małachowski Edw., z Odesy.

Hotel angielski: Zawadzki Jan, z Firlejówki. — Wassilko Baz., z Prus.

Hotel Kuhna: Augustynowicz Wład., z Woszczniecy. — Szeliski Kazim., z Kosowa.

Pod kolej żelazną: Rolof Al., z Czyżykowa. — Paszkucki Ign., z Horodłowiec. — Jaroszyński Nar., z Małowody.

Do pomieszkania prywatnego: Gierowski Ludwik, z Chmiela.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 21. lutego.

PP. Br. Brückman X., do Wołoszczy. — Biliński Lud., do Łukawicy. — Dąbrowski Mar., do Podhajec. — Dzierzkowski Ad., do Chilczyc. — Hajwas Szcz., do Obertyna. — Jocz Jan, do Krakowa. — Kaczewski Fel., do Polski. — Łopaszewski Bol., do Czyżek. — Osmulski Wład., do Góry. — Paulowicz Ig. i br. Schloisnig, c. k. pułk., do Gródka. — Rubczyński Alfr., do Stanina. — Szczepański Tad., do Rajkowiec.

TEATR.

Dziś opera niem.: „**Hernani.**“

Jutro na scenie pols. po raz drugi: **„Ostatnia rola aktora“**, komed. ze spiewani i w 3 akt. z niemieckiego. Także *szósta reduta.*

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie

Dnia 19 i 20. lutego

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
7. god. zrana	322.02	— 1 6°	87 3	półn.-zach.	sł.	śnieg
2. god. po poł.	321 32	+ 0.9°	78 7	zachodni	mi.	pochmurno
10.god. wiecz.	322 84	— 2 1°	95 1	„	„	śnieg
Wysokość śniegu 6.						
7. god. zrana	324.72	— 3 9°	94 9	zachodni	sł.	pochmurno
2. god. po poł.	326 46	— 1 4°	85 2	„	„	„
10 god. wiecz.	328 98	— 2 2°	83 5	„	„	„
Wysokość śniegu 2.						

Kurs lwowski.

Dnia 21. lutego

		gotówka zł.	gotówka c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	4	89	4	95
Dukat cesarski	„ „	4	92	4	98
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	8	42	8	52
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	60	1	63
Talar pruski	„ „	1	55	1	58
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	1	20	1	23
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	82	65	83	20
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	76	40	77	50
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	78	20	79	20

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 21 lutego

	zł.	cent.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po . . . . wal. austr.	83	—
„ przedał „ „ 100 po	—	—
„ dawał „ „ 100	—	—
„ żądał „ „ 100	83	50
Wartość kuponu od 100 złr.	—	58⅛

Kurs giełdy wiédeńskiej.

Dnia 19. lutego

Dług publiczny.

A. Państwa.

	pien	towar.
W austr. wal. po 5% za 100 zł.	72 25	72 50
Z pożyczki narodow. po 5% za 100 zł.	78.80	78.90
Z roku 1851, ser. B. po 5% za 100 „	—.—	—.—
Metaliki po 5% za 100 zł.	76.80	76.90
dtto. „ 4½% za 100 zł.	68.—	68.50
Przeznacz. do wylos. z r. 1834 za 100 zł.	298.—	300.—
„ 1839 „ 100 „	128.50	129.—
„ 1854 „ 100 „	107.75	108.—
Renty Como po 42 lir. austr.	15.25	15 40

B. Krajów koronnych

Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.	pien	towar.
Niższej Austryi	90.—	91.—
Węgier	77.—	77.50
Banatu Temeskiego, Kroacyi i Slawonii	76.—	76.25
Galicyi	76 —	76 50
Bukowiny	75.—	75.25
Siedmiogrodu	75.—	75.50
innych krajów koronnych	88 —	92.—
Z klauzulą losowania w r. 1867	—.—	—.—

Akcye.

	pien.	towar.
Banku narodowego sztuka	917.—	919.—
Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu po 200 zł. wal. austr	199.—	199.20
Niższo-austr. towarzystwa eskomt. po 500 zł. mon. konw.	608.—	610.—
Północnej kolei Cesarza Ferdynanda po 1000 zł. mon. kon.	1700 —	1702
Towarzystwa kolei żelaznej państwa po 200 zł. mon. konw. czyli 500 fr.	226.80	227.—
Kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. mon. kon. za 100 zł. (5%) wpłaty	116.—	118.—
Polud.-półn.-niemieckiej kolei komunikacyjnej po 200 zł. m. k.	162.—	163.—
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 100 zł. (50%) wpłaty	105.—	—.—
Lomb.-weneckiej kolei żelaznej po 570 lir. austr. czyli 192 zł. m. k. z 76 zł. 48 kr. (40%) wpłaty	90.—	91 —
Wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa po 200 zł. czyli 500 frank. z 60 zł. (30%) wpłaty	63.—	64.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	458.—	460.—
Lloyda austr. w Tryeście po 500 „ „	285.—	290.—

Listy zastawne.

Banku narodowego w mon. kon.	6letnie po 5% za 100 zł.	96.	96 25
	10 „ „ 5% „ 100 „	—.—	94 50
	przeznaczone do losowania po 100 zł.	—.—	87.50
Banku narodowego w wal. austr.	na 12 miesięcy 5% za 100 zł.	99.	99.50
	przeznaczone do losowan. po 5% za 100 zł.	84.—	84.15

Losy.

	pien	towar.
Instyt. kredyt. dla handlu i przemysłu po 100 zł. waluty austr. za sztukę	96.25	96.50
Towarz. żeglugi parowej na Dunaju po 100 zł. mon. kon.	103.—	103.50
Esterhazego 40 zł. m. k.	72.—	73.—
Salma 40 „ „	42.50	42.75
Palfiego 40 „ „	40.—	40.25
Clarego 40 „ „	35.50	36 —
St. Genois 40 „ „	35.50	36.—
Windischgrätza 20 „ „	23.—	23.50
Waldsteina 20 „ „	25.—	25.50
Keglevicha 10 „ „	15.—	15.25

Na 3 miesiące.

	pien	towar.
Augsburg za 100 zł. połud.-niemieckiej waluty 5%	89.50	89.70
Frankfurt n. M., za 100 zł. połudn.-niemieckiej waluty	89.50	89.70
Hamburg za 100 marko banko 2¾%	79.60	79.90
Londyn za 100 funtów szterl. 3%	105.90	106 —
Paryż, za 100 franków 3%	42.—	42 20

Kurs złota.

	pien.	towar
Dukaty ces. mennicze	4 zł.—98 cen.	4 zł.—99 cen.
Korona	14 „ —40 „	14 „ —42 „
Napoleondor	8 „ —42 „	8 „ —42 „
Rosyjski imperyał	8 „ —60 „	8 „ —61 „

KRONIKA.

(**Pożar.**) W **Hruszowie**, w obwodzie samborskim, zniszczył pożar na dniu 7. b. m. ośm domów wieśniaczych z wszystkiemi budynkami gospodarskiemi. Przyczyna pożaru niewiadoma jeszcze.

— Żelazne koleje austryackiego cesarstwa w końcu roku 1858.

(Ciąg dalszy.)

B. Budujące się.

Koleje towarzystwa kolei żelaznej państwa:	Długość w milach austr.
Południowo-wschodnia linia (Orawica-Steierdorf)	6.00
Kolej południowego, Lombardo-weneckiego i centralno-włoskiego towarzystwa kolei żelaznych państwa:	
Lombardo-weneckie koleje (Carsarsa-Gorycya, Medyolańska kolej komunikacyjna)	9.00
Karyncka linia (Marburg-Klagenfurt)	16 00
Linie rozwiązanej oryentalnej kolei Franciszka Józefa (Buda-Pragski dworzec z pobocznemi Stuhlweisenburg-Nowy-Szöny i Pettau-Marburg)	53.00
Kroacka linia (Steinbrück-Agram (Zagrabie)	10.00
Wiédeńska kolej komunikacyjna (druga połowa)	0.25
Zachodnia kolej żelazna Cesarzowej Elżbiety (Linz-Salzburg)	18.00
Południowo-północna niemiecka kolej komunikacyjna (Turnau Reichenberg)	4.33
Reichenberg-Zittawska kolej żelazna (Reichenberg-saska granica)	3.00
Galicyjska kolej żelazna Karola-Ludwika (Rzeszów-Przemyśl)	11.50
Tornovento-Sesto-Calende	4.50
Kolej żelazna Cisy (Debreczyn-Miskolcz)	18.00
	153.58

C. Stanowczo zabezpieczone.

Koleje południowego, Lombardo-weneckiego i centralno włoskiego towarzystwa, koleje Lombardo-weneckie (Gorycya-Nabresyna, Padua-Rowigo, Mantua-Borgoforte, Bergamo-Lecco, Treviglio-Cremona, Medyolan-Piazenza, wraz z Melegnano-Pavia, Rho-Sesto-Calende)	45 75
Tyrolska linia (Botzen-Insbruk)	18.00
Karyncka linia (Klagenfurt-Villach)	5.00
Linia rozwiązanej kolei oryentalnej (Oedenburg-Kanisa)	20 00
Kroacka linia (Zagrabie-Sissek z poboczną do Karlsztadu)	13.75
Zachodnia kolej Cesarzowej Elżbiety (Wels-Passau)	9.00
Południowo-północno-niemiecka kolej komunikacyjna (poboczna do Schwadowitz	4.75
Czeska kolej zachodnia (Pragsko-Bawarska granica koło Plassendorf z poboczną do Wejwanowa)	23.50
Galicyjska kolej Karola-Ludwika (Przemyśl-Lwów)	13.50
Kolej Cisy (Miskolcz-Koszyce)	10.75
Marmoroska kolej (Czap-Szigeth z poboczną do Sugatek i Rhonaszek)	25.00
	194.00

2. Według stosunków własności.

	Ukończone	budowane	stanowczo zabezp.
	mile austr.		
A. Jeszcze w bezpośredniem posiadaniu państwa (Wiédeńska kolej komunikacyjna, Szczakowa-Jaworzno, Marmaroskie koleje)	1.50	0.25	25.00
B. Towarzystwa kolei żelaznych:			
Północna kolej Cesarza Ferdynanda	80 60	—	—
Austryackie towarzystwa kolej żelaznych państwa	177.75	6 00	—
Południowe, Lombardo-weneckie i centralno-włoskie towarzystwo żelaznych kolei państwa	174 25	83 66	102.50
Zachodnia kolej Cesarzowej Elżbiety	51.33	18.00	9 00
Południowa, północno-niemiecka kolej komunikacyjna	16.97	4 33	4 75
Czeska kolej zachodnia	—	—	28 50
Galicyjska kolej Karola Ludwika	23 00	11.50	13 50
Kolej Cisy	44.00	18.00	10.75
Pierwsza węgierska kolej żelazna	8.50	—	—
Wolfsegg-Trauthalerskie towarzystwo kopalni węgla (Thoomasroith-Attnang i Wolfsegg-Breitenschützling)	3.25	—	—
Gratz-Köflachskie towarzystwo kolei żelaznej i kopalni węgla	5.00	—	—
Hrastnickie towarzystwo kopalni węgla	0.50	—	—
Bustehradzkie towarzystwo (Kladno-Kratup i Prag-Lana)	10.00	—	—
Aussig-Teplickie towarzystwo kolei żelaznej i górnictwa	2.50	—	—
Berneńsko-Rosyckie towarzystwo kolei	3.00	—	—
Dobrowackie towarzystwo kopalni węgla	0.50	—	—
Towarzystwo żeglugi parowej na Dunaju (Pięć kościołów (Fünfkirchen)-Mohacz)	8.25	—	—
Towarzystwo huty żelaznej w Kladno (Kladno-Nucice)	2.50	—	—
Reichenpergsko-Zittawska kolej	—	3 00	—
Tornavento-Sesto-Calende kolej	4.50	—	—
C. W zarządzie król. Saskiego rządu	1.50	—	—
(C. d. n.)	614.30	153.58	194.00

Główny Redaktor ***M. Szrzeniawa Sartyni.***

Z c. k. galic. drukarni rządowej.